

Sygn. akt I ACa 1154/13

WYROK W IMIENIU RZECZYPOSPOLITEJ POLSKIEJ

Dnia 28 listopada 2013 r.

Sąd Apelacyjny w Krakowie – Wydział I Cywilny

w składzie:

Przewodniczący:	SSA Andrzej Struzik (spr.)
Sędziowie:	SSA Jerzy Bess SSO del. Krzysztof Hejosz
Protokolant:	st.sekr.sądowy Beata Lech

po rozpoznaniu w dniu 28 listopada 2013 r. w Krakowie na rozprawie

sprawy z powództwa M. L.

przeciwko (...) S.A. w K.

o pozbawienie tytułu wykonawczego wykonalności

na skutek apelacji powódki

od wyroku Sądu Okręgowego w Kielcach

z dnia 12 kwietnia 2013 r. sygn. akt VII GC 249/12

1. **oddala apelację;**

2. **zasądza od powódki na rzecz strony pozwanej kwotę 2.700 zł (dwa tysiące siedemset złotych) tytułem kosztów postępowania apelacyjnego.**

Sygn. akt I ACa 1154/13

UZASADNIENIE

W pozwie skierowanym przeciwko (...) S.A. w K. powódka M. L. domagała się pozbawienia wykonalności tytułu wykonawczego nakazu zapłaty w postępowaniu nakazowym wydanego przez Sąd Okręgowy w Kielcach dnia 16 października 2000 r. w sprawie o sygn. akt VII Ng 117/00 oraz zasądzenia od pozwanego na jej rzecz kosztów procesu. Na uzasadnienie żądania pozwu powódka podnosiła, że dnia 29 maja 2012 r. Sąd Okręgowy w Kielcach nadał klauzulę wykonalności ww. nakazowi zapłaty. Postępowanie egzekucyjne wszczęte zostało na skutek wniosku wierzyciela złożonego dnia 29 czerwca 2012 r. Powódka wywodziła, że roszczenie objęte nakazem uległo przedawnieniu, a postępowanie egzekucyjne zostało wszczęte po upływie półtora roku po dacie przedawnienia. Przedawnieniu uległy

również odsetki od należności głównej stwierdzonej nakazem zapłaty, z wyjątkiem tych odsetek, które stały się wymagalne w ciągu trzech ostatnich lat przed datą zgłoszenia niniejszego powództwa.

Strona pozwana wniosła o oddalenie powództwa i zasądzenie od powódki na jej rzecz kosztów procesu i wywodziła, że podniesione przez powódkę zarzuty dotyczące przedawnienia są chybione, bowiem nie znajdują oparcia w zaistniałym stanie faktycznym oraz prawnym rozpatrywanej sprawy. Pozwany podnosił, że powódka pominęła postępowanie egzekucyjne wszczęte przez pierwotnego wierzyciela (Grupy (...) S.A.) przed Komornikiem Sądowym przy Sądzie Rejonowym w Kielcach A. Ł. prowadzone pod sygnaturą KM 627/04. Pozwany nabył od pierwotnego wierzyciela (...) Składów Budowlanych S.A. wierzytelności przysługujące w stosunku do powódki, wskazane w nakazie zapłaty z dnia 16 października 2000 roku do sygn. akt VII Ng 117/00. Dnia 1 lipca 2004 roku pierwotny wierzyciel wystąpił z wnioskiem o wszczęcie postępowania egzekucyjnego do Komornika Sądowego przy Sądzie Rejonowym w Kielcach A. Ł., którym to działaniem, na mocy art. 123 § 1 pkt 1 k.c., przerwał bieg przedawnienia. Postanowieniem z dnia 9 czerwca 2010 roku Komornik Sądowy przy Sądzie Rejonowym w Kielcach A. Ł. umorzył przedmiotowe postępowania w całości na podstawie art. 824 § 1 pkt 3 k.p.c., tym samym od tej daty zaczął biec 10-letni termin przedawnienia roszczenia głównego oraz 3 letni termin przedawnienia odsetek należnych po uprawomocnieniu się rzeczzonego nakazu zapłaty.

W trakcie procesu, na bezpośrednio poprzedzającej wydanie wyroku rozprawie w dniu 8 kwietnia 2013 r., pod nieobecność pozwanego, powódka podniosła zarzut uiszczenia części długu objętego kwestionowanym tytułem, a to kwoty 12.000 zł.

Wyrokiem z dnia 12 kwietnia 2013 r. Sąd Okręgowy w Kielcach oddalił powództwo i zasądził od powódki na rzecz strony pozwanej kwotę 3.617 zł tytułem kosztów procesu.

Orzeczenie powyższe oparte zostało na następujących ustaleniach faktycznych:

Nakazem zapłaty wydanym w dniu 16 października 2000 r. sygn. akt VII Ng 117/00 Sąd Okręgowy w Kielcach nakazał pozwanym J. M. i M. L., aby zapłacili solidarnie stronie powodowej Grupie (...) S.A. w W. kwoty: 34.905,27 zł z odsetkami w wysokości 21% w stosunku rocznym od 29 października 1999r. i z każdorazowymi odsetkami ustawowymi od 17 października 2000 r. do dnia zapłaty, 9.581,83 zł z odsetkami w wysokości 21% w stosunku rocznym od 27 grudnia 1999 r. i z każdorazowymi odsetkami ustawowymi od 17 października 2000 r. do dnia zapłaty oraz z kosztami procesu w kwocie 803,52 zł i wynagrodzeniem adwokackim w kwocie 2.003 zł. Nakazowi temu została nadana w dniu 7 grudnia 2000 r. klauzula wykonalności. Dnia 2 stycznia 2001 r. wierzyciel Grupa (...) Spółka Akcyjna w W. wystąpił do Komornika Sądowego Rewiru IV przy Sądzie Rejonowym w Kielcach z wnioskiem o wszczęcie postępowania egzekucyjnego na podstawie ww. nakazu przeciwko zobowiązanym z niego dłużnikom. Postępowanie to było prowadzone pod sygn. IV KM 2/01. Na dzień 30 czerwca 2004 r. pozostawała do pobrania od dłużników kwota 39.239,25 zł. Dnia 1 lipca 2004 roku tenże wierzyciel wystąpił do Komornika Sądowego przy Sądzie Rejonowym w Kielcach A. Ł. z wnioskiem o wszczęcie postępowania egzekucyjnego na podstawie ww. nakazu, a postępowanie to było prowadzone pod sygn. KM 627/04. Postanowieniem z dnia 9 czerwca 2010 r. Komornik ten umorzył postępowanie egzekucyjne, wskazując jako podstawę tego umorzenia art. 824 § 1 pkt 3 k.p.c.

Umową sprzedaży z dnia 19 sierpnia 2010 r. (...) S.A. nabyła od pierwotnego wierzyciela wierzytelność wobec M. L. objętą powyższym nakazem zapłaty. Postanowieniem z dnia 25 maja 2012 r. Sąd Okręgowy w Kielcach nadał temu nakazowi klauzulę wykonalności na rzecz (...) S.A., zaznaczając przejście uprawnień. W dniu 29 czerwca 2012 r. (...) S.A. wystąpiła do Komornika Sądowego przy Sądzie Rejonowym w Kielcach A. Ł. o wszczęcie na podstawie tego tytułu postępowania egzekucyjnego przeciwko M. L.. Postępowanie to jest prowadzone pod sygn. KM 950/12.

W swych rozważaniach prawnych Sąd Okręgowy wskazał, że przedawnienie roszczenia, do którego doszło po wydaniu orzeczenia stanowiącego tytuł egzekucyjny, może stanowić przesłankę powództwa z art. 840 § 1 k.p.c. Zarzut przedawnienia roszczenia podniesiony przez powódkę okazał się jednak nieskuteczny, gdyż stosownie do art. 123 § 1 pkt 1 k.c. wniosek o wszczęcie postępowania egzekucyjnego złożony przez wierzyciela w dniu 2 stycznia 2001 r. przerwał bieg przedawnienia. Przedawnienie rozpoczęło swój bieg ponownie po umorzeniu postępowania egzekucyjnego postanowieniem komornika z dnia 9 czerwca 2010 r. (art. 124 § 1 k.c.), przy czym jego termin wynosi

lat 10, a w stosunku do odsetek należnych po uprawomocnieniu się nakazu 3 lata (art. 125 k.c.). W konsekwencji do czasu wystąpienia przez stronę pozwaną z wnioskiem o egzekucję przedawnienie nie nastąpiło. Sąd wskazał, że świadczenie objęte tytułem zostało w części spełnione, jednak nie podzielił stanowiska, że zobowiązanie wygasło na skutek przedawnienia i obowiązek określony tytułem nie istnieje.

Wyrok powyższy został zaskarżony przez powódkę w całości. Zaskarżonemu wyrokowi powódka zarzuciła naruszenie art. 13 § 2 w zw. z art. 182 § 2 w zw. z art. 823 w zw. z art. 824 § 1 pkt 3 w zw. z art. 840 § 1 pkt 2 k.p.c. poprzez ich błędną wykładnię oraz nieprawidłowe zastosowanie polegające na błędnym przyjęciu, że umorzenie postępowania egzekucyjnego przez komornika w dniu 9 czerwca 2010 r. na podstawie art. 824 § 1 k.p.c. nastąpiło w oparciu o prawidłową podstawę prawną, podczas gdy w rzeczywistości ostatnią czynnością egzekucyjną był drugi termin licytacji, o którego bezskuteczności komornik zawiadomił wierzyciela w dniu 7 grudnia 2006 r. i od tego czasu wierzyciel nie dokonał w ciągu roku czynności potrzebnej do dalszego prowadzenia egzekucji, przez co uległo ono umorzeniu z mocy prawa w dniu 7 grudnia 2007 r. na podstawie art. 823 k.p.c., a co za tym idzie, zgodnie z art. 13 § 2 w zw. z art. 182 § 2 k.p.c., wniosek o wszczęcie egzekucji nie przerwał biegu przedawnienia. Powołując się na tę samą okoliczność apelująca zarzuciła naruszenie przepisów prawa materialnego, a to art. 123 § 1 pkt 1 w zw. z art. 124 § 2 w zw. z art. 125 § 1 k.c. poprzez ich błędną wykładnię i nieprawidłowe zastosowanie polegające na uznaniu, że wniosek o wszczęcie egzekucji złożony w sprawie sygn. KM 627/04 przerwał bieg przedawnienia. Nadto powódka zarzuciła obrazę art. 788 § 1 w zw. z art. 840 § 1 pkt 2 k.p.c. poprzez ich nieprawidłowe zastosowanie polegające na oddaleniu powództwa w całości i nie uwzględnieniu, że powódka uiściła na rzecz pierwotnego wierzyciela kwotę 10.000 zł w dniu 20 września 2000 r. i 2.000 zł w dniu 13 listopada 2000 r., a zarzut ten nie był przedmiotem rozpoznania w sprawie. W konkluzji powódka domagała się zmiany zaskarżonego wyroku uwzględnienia powództwa oraz zasądzenia kosztów procesu ewentualnie jego uchylenia i przekazania sprawy sądowi I instancji do ponownego rozpoznania.

Strona pozwana w odpowiedzi na apelację wniosła o jej oddalenie i zasądzenie kosztów postępowania apelacyjnego według norm przepisanych.

Sąd Apelacyjny zważył, co następuje:

Apelująca nie kwestionuje ustaleń faktycznych stanowiących podstawę zaskarżonego wyroku. Ustalenia te, jak trafnie wskazał sąd I instancji, poczynione zostały na podstawie dokumentów zawartych w aktach postępowań sądowych oraz aktach komornika, których wiarygodności nikt nie kwestionował. Pozwala to Sądowi Apelacyjnemu, bez konieczności odnoszenia się do zebranego w sprawie materiału, przyjąć te ustalenia za własne i uczynić je podstawą swego orzeczenia. W związku z treścią zarzutów apelacji ustalenia te uzupełnić jednak trzeba o fakty wprost wynikające z dokumentów zawartych w aktach Komornika Sądowego przy Sądzie Rejonowym w Kielcach A. Ł. sygn. VIII KM 627/04.

Postępowanie egzekucyjne sygn. VIII KM 627/04 stanowiło kontynuację postępowania toczącego się wcześniej pod sygn. IV KM 2/01, w którym stosownie do zarządzenia z dnia 30 czerwca 2004 r. zamknięto akta sprawy i przekazano do sprawy prowadzonej przez Komornika Sądowego Rewiru VIII. Termin licytacji wyznaczonej w tej ostatniej sprawie dotyczył sprzedaży zajętego samochodu osobowego, a zawiadomienie o niedojściu do skutku licytacji, skierowane w dniu 7 grudnia 2006 r. przez komornika do wierzyciela wskazywało na możliwość przejęcia ruchomości przez wierzyciela poprzez złożenie stosownego oświadczenia w terminie 14 dni od daty otrzymania zawiadomienia oraz zawierało informację, że brak odpowiedzi na zawiadomienie spowoduje umorzenie postępowania egzekucyjnego w stosunku do zajętych i licytowanych ruchomości. W dniach 20 lutego 2009 r. oraz 23 kwietnia 2010 r. komornik dokonywał dalszych czynności w stosunku do dłużniczki M. L.. W szczególności przy pierwszej z tych czynności komornik ustalił, że dłużniczka prowadzi działalność gospodarczą, a dłużniczka zobowiązywała się do ratalnej spłaty długu. Analogiczne oświadczenie o zobowiązaniu do ratalnej spłaty długu zostało złożone Komornikowi przy drugiej z tych czynności.

Powyższe fakty jednoznacznie wskazują, że zawiadomienie wierzyciela z dnia 7 grudnia 2006 r. nie było ostatnią czynnością komornika, a brak czynności dłużnika nie miał prowadzić do umorzenia postępowania egzekucyjnego, a

tylko do umorzenia egzekucji z ruchomości, której dotyczył wyznaczony termin licytacji. Zatem twierdzenia powódki o nieprawidłowym powołaniu podstawy umorzenia postępowania egzekucyjnego w postanowieniu z dnia 9 czerwca 2010 r. nie są zasadne. Należy też wskazać, że zgodnie z art. 823 k.p.c. umorzenie egzekucyjne następuje z mocy samego prawa. W takiej sytuacji komornik nie umarza tego postępowania, a tylko stwierdza fakt umorzenia. Zatem, gdyby do umorzenia takiego doszło, wydanie w dniu 9 czerwca 2010 r. postanowienia o umorzeniu postępowania egzekucyjnego byłoby bezzasadne, zaś dłużniczka mogła postanowienie to kwestionować kierowaną do sądu skargą na czynności komornika, czego nie uczyniła. W konsekwencji zarzuty apelacji dotyczące daty i przyczyny umorzenia postępowania egzekucyjnego oraz niewywołania przez to postępowanie skutku w postaci przerwy biegu przedawnienia są bezzasadne.

Bezzasadny jest też zarzut naruszenia art. 788 § 1 w zw. z art. 840 § 1 pkt 2 k.p.c. Abstrahując od oceny, czy nierozważenie przez sąd skutków uiszczenia części długu stanowiłoby istotnie naruszenie powołanych przepisów, wskazać trzeba, że powódka nie powoływała w pozwie faktu częściowej zapłaty, a po raz pierwszy podniosła ten zarzut na rozprawie bezpośrednio poprzedzającej wydanie wyroku. Niepowołanie tego zarzutu w pozwie spowodowało utratę możliwości powoływania się na niego w dalszym postępowaniu (art. 843 § 3 k.p.c.). W konsekwencji fakt ten nie mógł stać się przedmiotem rozważań sądu i nie mógł prowadzić do chociażby częściowego uwzględnienia powództwa.

Z powyższych przyczyn apelacja, jako bezzasadna, podlegała oddaleniu na podstawie art. 385 k.p.c.

O kosztach postępowania apelacyjnego orzeczono na podstawie art. 98 § 1 k.p.c. zasądzając kwotę odpowiadającą minimalnemu wynagrodzeniu pełnomocnika określonego stosownie do przepisów § 6 pkt 6 w zw. z § 12 ust. 1 pkt 2 rozporządzenia Ministra Sprawiedliwości z dnia 28 września 2002 r. w sprawie opłat za czynności radców prawnych oraz ponoszenia przez Skarb Państwa kosztów pomocy prawnej udzielonej przez radcę prawnego ustanowionego z urzędu.